

PRITARTA

Varėnos rajono savivaldybės tarybos

2019 m. kovo 26 d. sprendimu Nr.T-VIII-1165

VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURO DIREKTORIAUS 2018 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

I. BENDROJI DALIS

1.1. Varėnos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras (toliau – Biuras) – Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2008 m. birželio 3 d. sprendimu Nr. T-VI-336 įsteigta biudžetinė įstaiga. Juridinių asmenų registre įregistruota 2008 m. liepos 14 d., veiklą vykdyti pradėjo 2008 m. lapkričio 26 d.

1.2. Pagrindinės biuro veiklos sritys: visuomenės sveikatos stiprinimas ir stebėseną Varėnos rajono savivaldybėje ir mokinių/vaikų visuomenės sveikatos priežiūra Varėnos rajono ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose.

1.3. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 7 str. 35 punkte įtvirtinta, kad nuo 2014 m. sausio 1 d. visuomenės sveikatos stiprinimas ir stebėseną bei mokinių sveikatos priežiūra yra valstybinės (valstybės perduotos savivaldybėms) funkcijos.

1.4. Lėšos visuomenės sveikatos stiprinimui ir visuomenės sveikatos stebėsenai bei mokinių sveikatos priežiūrai yra apskaičiuojamos ir paskirstomos pagal Valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijoms vykdyti reikalingų lėšų apskaičiavimo metodiką, patvirtintą LR sveikatos apsaugos ministro 2013 m. spalio 11 d. įsakymu Nr. V-932 „Dėl Valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijoms vykdyti reikalingų lėšų apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ (2017 m. gruodžio 19 d. įsakymo Nr. V-1459 redakcija).

1.5. Biuras savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, kitais teisės aktais, Varėnos rajono savivaldybės tarybos sprendimais, mero potvarkiais, administracijos direktoriaus įsakymais bei Biuro nuostatais.

II. PERSONALO VALDYMAS

2.1. Biuro darbuotojų didžiausią leistiną skaičių nustato Varėnos rajono savivaldybės taryba. Biuro struktūrą, etatus, atlyginimo koeficientus tvirtina Biuro direktorius savo įsakymu. 2018 m. Biure dirbo 13 darbuotojų, didžiausias leistinas etatų skaičius – 14,25 etato.

Biuro pareigybių ir etatų skaičius 2018 m. gruodžio 31 d. pateikiamas 1 lentelėje:

1 lentelė. Biuro pareigybės ir etatai 2018 m. gruodžio 31 d.

Pareigybės pavadinimas	Patvirtinta etatų	Užimta etatų
Direktorius	1	1
Vyriausias buhalteris	0,5	0,5
Administratorius	1	1
Visuomenės sveikatos specialistas, vykdamas visuomenės sveikatos stebėseną	1	1
Visuomenės sveikatos specialistas, vykdamas visuomenės sveikatos stiprinimą	3	1
Visuomenės sveikatos specialistas, vykdamas sveikatos priežiūrą mokykloje	5	5
Mitybos specialistas	1	1
Jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų koordinatorius	1*	1
Psichologas	0,25*	0,25
Valytojas - darbininkas	0,5	0,5
Iš viso	14,25	12,25

*1,25 etato skirta Norvegų projekto „Jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų Varėnos rajono savivaldybėje prieinamumo ir kokybės gerinimas įdiegiant jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų teikimo modelį“ Nr. NOR-LT11-SAM-01-K-03-007 tęstinumui užtikrinti.

2.2. Biuro darbuotojų išsilavinimas: aukštasis universitetinis – 3, aukštasis neuniversitetinis – 3, aukštesnysis (arba jam prilyginamas) – 7.

2.3. 2018 m. darbuotojų kaitos rodiklis buvo 36 proc.

2.4. Specialistų kvalifikacija ir išsilavinimas atitinka LR Sveikatos įstatymo nuostatas. Specialistai nuolat gilina savo žinias bei įgūdžius įvairiuose kvalifikacijos kėlimo renginiuose. 2018 m. visi Biuro specialistai savo kvalifikaciją kėlė 100 proc. ir daugiau.

III. DOKUMENTŲ VALDYMAS

3.1. Biure už dokumentų rengimą ir tvarkymą, personalo valdymą atsakingi Biuro direktorius, vyriausias buhalteris, administratorius.

3.2. 2018 m. Biure užregistruota 119 gautų raštų, parengta 61 siunčiamas dokumentas. Parengti ir patvirtinti 65 įsakymai veiklos klausimais, 54 įsakymai personalo klausimais, 40 įsakymų atostogų klausimais, 36 komandiruočių įsakymai. Paskirtas už viešųjų pirkimų organizavimą atsakingas asmuo.

3.3. Vadovaujantis teisės aktais parengtas 2018 m. Biuro dokumentacijos planas. Jis sudarytas iš 7 skyrių (pagal atitinkamas veiklos sritis ir funkcijas), šiuose skyriuose įrašytos 65 bylos antraštės. 2018 m dokumentų registrų sąrašė įrašyta 13 registrų su jų identifikavimo žymomis.

IV. BIURO FINANSAVIMAS 2018 M.

4.1. Visuomenės sveikatos biuras 2018 finansiniais metais gavo finansavimą iš valstybės biudžeto, savivaldybės biudžeto, ES lėšų, biudžetinės įstaigos pajamų. Iš viso 132 531 eurų. (2 lentelė).

2 lentelė. Finansavimo šaltiniai ir lėšų paskirtis panaudojimui pagal veiklą.

Eil. Nr.	Finansavimo šaltiniai	Lėšų paskirtis ir panaudojimas	2018 m. (eurais)	
			Planas	Įvykdymas
1.	Valstybės biudžetas (deleguotos)	Užtikrinti mokinių visuomenės sveikatos priežiūrą mokyklose	53 700	53 700
2.	Valstybės biudžetas (deleguotos)	Užtikrinti visuomenės sveikatos stebėseną ir stiprinimą savivaldybėse	35 200	35 200
3.	Savivaldybės biudžetas	Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos projektų „Pedikuliozės prevencija Varėnos rajone“, „Sveiki mano dantukai“, „Ankstyvosios intervencijos programos įgyvendinimas Varėnos rajono savivaldybėje“, psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos programa „Psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencija jaunimo aplinkoje“ įgyvendinimui	3566	3566
		Norvegų projekto „Jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų Varėnos rajono savivaldybėje prieinamumo ir kokybės gerinimas įdiegiant jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų teikimo modelį“ Nr. NOR-LT11-SAM-01-K-03-007 veiklos tęstinumui užtikrinti	10 500	9 287
		Projekto „Sveikos gyvensenos skatinimas Varėnos rajono savivaldybėje“ 08.4.2-ESFA-R-630-11-0005 įgyvendinimui	4500	4500
		Projekto „Varėnos rajono savivaldybės bendruomenių gebėjimų stiprinimas savižudybių prevencijos srityje“ įgyvendinimui	558	558
		Projekto „Varėnos rajono savivaldybės bendruomenių gebėjimų stiprinimas savižudybių prevencijos srityje“ įgyvendinimui	11 143	11 143
4.	Valstybės biudžetas	Projekto „Sveikos gyvensenos skatinimas Varėnos rajono savivaldybėje“ 08.4.2-ESFA-R-630-11-0005 įgyvendinimui	616	616
		Projekto „Sveikos gyvensenos skatinimas Varėnos rajono savivaldybėje“ 08.4.2-ESFA-R-630-11-0005 įgyvendinimui	6976	6976
5.	ES lėšos	Projekto „Sveikos gyvensenos skatinimas Varėnos rajono savivaldybėje“ 08.4.2-ESFA-R-630-11-0005 įgyvendinimui	6976	6976
6.	Biudžetinės įstaigos pajamos	Visuomenės sveikatos biuro veiklai finansuoti	7500	6985
Viso			134 259	132 531

4.2. Moksleivių sveikatos priežiūrai panaudota iš viso 53 700 Eur (50 400 Eur darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui, 3 300 Eur prekėms, komunalinėms ir kitoms paslaugoms).

4.3. Visuomenės sveikatos stiprinimui ir stebėsenai Varėnos rajono savivaldybėje panaudota – 35 200 Eurų (32200 Eur darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui, 3000 Eur komunalinėms paslaugoms ir prekėms bei kitoms paslaugoms).

4.4. Norvegų projekto „Jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų Varėnos rajono savivaldybėje prieinamumo ir kokybės gerinimas įdiegiant jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų teikimo modelį“ Nr. NOR-LT11-SAM-01-K-03-007 tęstinumui užtikrinti, 2018 m. iš savivaldybės biudžeto buvo panaudota 9 287 Eur (8787 Eur Jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų koordinatoriaus ir psichologo darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui, 500 Eur ryšių ir kitoms paslaugoms).

4.5. Ataskaitiniais 2018 m. gautos pajamos iš privalomojo sveikatos mokymo veiklos – 7370 Eur.

4.6. Aiškinamasis raštas ir 2018 m. finansinių ataskaitų rinkinys pateiktas biuro svetainėje:

<http://www.varenosvsb.lt/finansines-at.html>.

V. VIEŠŪJŲ PIRKIMŲ ORGANIZAVIMAS

5.1. Viešieji pirkimai vykdomi vadovaujantis aktualiomis teisės aktų redakcijomis, reglamentuojančiomis viešuosius pirkimus.

5.2. Parengtas 2018 m. viešųjų pirkimų planas; Iš viso buvo atlikti 139 mažos vertės pirkimai, 8 iš jų buvo vykdomi per CPO, 2 – per CV PIS. Sudarytos 23 pirkimų sutartys.

VI. VISUOMENĖS SVEIKATOS STIPRINIMAS IR STEBĖSENA

Visuomenės sveikatos stiprinimas – sveikatos mokymas, informacijos apie sveiką gyvenimą sklaidymas, sveikos gyvensenos propagavimas, formavimas ir nuo elgesio priklausomų visuomenės sveikatos rizikos veiksnių mažinimas.

6.1. Parengtas ir 2018 m. sausio mėn. 18 d. Biuro direktoriaus įsakymu Nr. V-11 patvirtintas 2018 m. Biuro metinis veiklos planas, kuriuo vadovaujantis buvo vykdoma visuomenės sveikatos priežiūros veikla Varėnos rajono savivaldybėje. 2018 metų veiklos prioritetai buvo Varėnos rajono savivaldybės gyventojų sveikatos stiprinimas, vykdant ligų ir traumų prevenciją, ypatingą dėmesį skiriant gyventojų traumatizmo, mirtingumui nuo išorinių mirties priežasčių mažinimui, kraujotakos sistemos ligų ir onkologinių susirgimų prevencijai.

6.2. Visuomenės sveikatos stiprinimas savivaldybės bendruomenėje apima penkias funkcines grupes: informacijos apie sveikatą teikimas, konsultavimas, mokymas, sveikos gyvensenos įgūdžių formavimas ir sveikatos stiprinimo veiklos organizavimas. Visuomenės sveikatos stiprinimo veikla apima septynias poveikio sritis: sveikos mitybos skatinimas ir nutikimo prevencija, fizinio aktyvumo skatinimas, sveikos aplinkos kūrimas, sužalojimų prevencija, rūkymo, alkoholio ir narkotikų vartojimo prevencija, psichikos sveikatos stiprinimas ir užkrečiamųjų ligų prevencija.

6.3. 2018 m. Biuras suorganizavo įvairių sveikatinimo renginių, kuriuose dalyvavo 1973 dalyvių.

6.3.1. Kasmet gegužės 10-ąją minima Judėjimo sveikatos labai diena. Ta proga, Varėnos

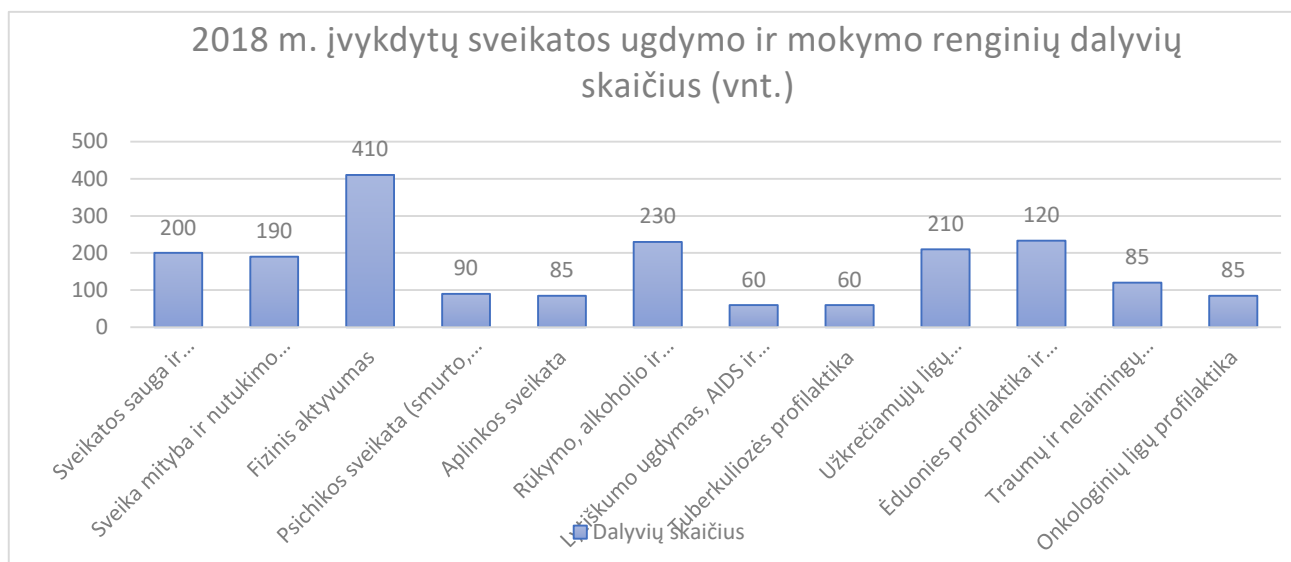
visuomenės sveikatos biuras surengė mankštą prie savivaldybės, kurios tikslas – propaguoti fizinį aktyvumą. Renginyje dalyvavo ikimokyklinio ugdymo įstaigų vaikučiai. Renginys tęsėsi ir vakare - Varėnos miesto stadione buvo galima pasivaišinti sveikuoliška koše, kurią virė trečio amžiaus universiteto „studentai“, su šiaurietiškomis lazdomis ėjome prie Žiežulio ežero.

6.3.2. Rajoninis konkursas - video filmuko sukūrimas - tema „Mano klasės mankšta“. Konkurso tikslas ugdyti vaikų ir mokinių gebėjimus saugoti ir stiprinti savo sveikatą, skatinti moksleivius daugiau judėti ir mankštintis. Konkurse buvo pakviesti dalyvauti ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikai bei, 1–12 klasių moksleiviai. Konkurse dalyvavo 66 moksleiviai.

6.3.3. Stiprinant psichinę rajono gyventojų sveikatą organizuotos, paskaitos apie streso valdymą. Lėtinių neinfekcinių ligų prevencija vykdyta tiek rajono gyventojų sveikatos raštingumo didinimo, tiek praktinių įgūdžių formavimo linkme. Vyko paskaitos apie įvairias ligas sukeliančias priežastis ir prevenciją, sveikatos rodiklių supratimą, mitybą, fizinį aktyvumą, vykdytos ir praktinės fizinio aktyvumo veiklos. Vasario 7 d. įvyko gydomosios mitybos specialistės, „Gydanti lėkštė“ įkūrėjos, Ingridos Kuprevičiūtės paskaita – diskusija „Bijome to, ko nežinome. Vėžys ir jo prevencija“, „Mitybos įtaka vėžio atsiradimui, prevencijai, gijimo procesams“. Paskaitos metu daugiausia dėmesio lektorė skyrė mitybai, kaip padėti žmonėms suprasti, kas tai yra vėžys, kokiomis sąlygomis jis auga ir bujoja bei supažindinti su mityba, kuri stiprina imuninę sistemą, mažina uždegiminiuosius procesus bei padeda stabdyti vėžinių ląstelių plitimą.

6.3.4. 2018 metais Biuro mitybos specialistas sudarė 18 perspektyvinių valgiaraščių Varėnos rajono bendrojo lavinimo ugdymo įstaigų valgykloms, bei 9 perspektyvinius ir 3 pritaikyto maitinimo valgiaraščius ikimokyklinio ugdymo įstaigoms. Specialistas parengė 2660 technologinių ir kalkuliacinių kortelių. Buvo suteiktos metodinės konsultacijos asmenims, dalyvaujantiems Širdies ir kraujagyslių ligų rizikos grupės asmenų sveikatos stiprinimo programoje, valgyklų darbuotojams, bei kitiems rajono gyventojams. Specialistas suteikė 260 konsultacijų.

6.3.4. Seminaras „Ugdome sveikatą stiprinančius fizinio aktyvumo įgūdžius“. Šiame seminare dalyvavo rajono ugdymo įstaigų kūno kultūros mokytojai ir darželio auklėtojai, Varėnos sporto centro darbuotojai, kurio metu buvo diskutuojama apie vaikų ir paauglių traumas sportuojant, sveikatą stiprinantį fizinį aktyvumą darbo vietoje, apie prevencinių programų moksleiviams „Vandeny būk atsargus – tu ne žuvis, o tik žmogus“.

1 pav. Dalyvavusių renginiuose asmenų pasiskirstymas pagal temas, 2018 m.

6.4. Visuomenės sveikatos stebėseną – tikslingai atliekamas visuomenės sveikatos būklės, ją veikiančių visuomenės sveikatos rizikos veiksnių duomenų rinkimas, kaupimas, apdorojimas, saugojimas, analizė ir vertinimas. Visuomenės sveikatos stebėseną Varėnos rajono savivaldybėje vykdoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2014 m. gruodžio 19 d. Nr. V-1387 įsakymu „Dėl Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymo Nr. V-488 „Dėl bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo““ pakeitimo. Stebėsenai parengtas baigtinis pagrindinių rodiklių sąrašas, kurį sudaro **51 unifikuotas rodiklis**.

6.4.1. Parengta Varėnos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2018 m. ataskaita. Ataskaitoje pateikiami ir aprašomi 2017 m. visuomenės sveikatos būklę atspindintys duomenys Varėnos rajono savivaldybėje.

6.4.2. Parengta Varėnos rajono savivaldybės mokinių sveikatos 2018 metų analizė.

2018 metais 93,33 proc. moksleivių pasitikrino sveikatą. Didžioji dalis Varėnos rajono bendrojo lavinimo mokyklose besimokančių mokinių yra sveiki - turi pirmą sveikatos grupę. Mokyklinio amžiaus vaikams dažniausiai buvo diagnozuoti regos (78,35 proc.), skeleto-raumenų sistemos (12,62 atv./1000 mokinių), kvėpavimo sistemos sutrikimai (125,62 atv./1000 mokinių) bei virškinimo trakto sutrikimai (49,92 atv./1000 mokinių). Tik 14,42 proc. vaikų neturėjo ėduonies pažeistų, plombuotų ir išrautų dantų, 78,59 proc. vaikų neturėjo sąkandžio patologijos.

6.4.3. 2018 m. atliktas Varėnos rajono savivaldybės suaugusiųjų gyvenimo tyrimas.

Suaugusiųjų gyvenimo tyrimui atlikti buvo parengtas baigtinis suaugusiųjų gyvenimo stebėsenos rodiklių sąrašas, kurį sudarė **21 rodiklis**. Tyrimas buvo atliktas kovo – gegužės mėnesiais. Iš viso tyrime dalyvavo 416 respondentų. Tyrimo metu atliktas gyvenimo kokybės,

sveikatos, laimingumo vertinimas, prislėgta nuotaika, bendravimas; bendravimas su šeimos nariais, giminaičiais, draugais; sveikatos elgsena (fizinis aktyvumas ir mitybos įpročiai); bei rizikingas elgsens (tabako gaminių, elektroninių cigarečių, alkoholinių gėrimų, narkotinių ar psichotropinių medžiagų vartojimas). Apklausa organizuota ir atlikta vadovaujantis metodinėmis rekomendacijomis „Gyvensenos tyrimų organizavimas ir vykdymas savivaldybėse“, anketinei apklausai naudotas standartizuotas klausimynas. Tyrimas parodė, kad daugiau kaip pusė (57,2 proc.) respondentų vertina savo gyvenimo kokybę kaip gerą ir labai gerą (Lietuvoje – 61,8 proc.). 59,1 proc. respondentų vertina savo sveikatą kaip gerą ir labai gerą (Lietuvoje -58,1 proc.). Daugiau kaip pusė (52,5 proc.) suaugusiųjų nurodė, kad jaučiasi laimingi ir labai laimingi (Lietuvoje – 58,1 proc.). 14 proc. respondentų, teigė, kad per praėjusį mėnesį buvo apėmusi prislėgta nuotaika bei nerimas šiek tiek labiau ir daug labiau nei anksčiau (Lietuvoje – 16,6 proc.). Didžioji dalis respondentų nurodė, kad bent kelis kartus per mėnesį bendrauja su šeimos nariais, giminaičiais bei draugais. **Beveik pusė (48,4 proc.) suaugusiųjų teigė, kad užsiima energinga fizine veikla bent po 30 min. 5 dienas per savaitę ar dažniau (Lietuvoje tokių buvo 40,5 proc.)**. 38 proc. respondentų nurodė, kad bent kartą per dieną valgo daržoves (neįskaitant bulvių) ir 28,9 proc. suaugusiųjų teigė, kad bent kartą per dieną valgo vaisius (Lietuvoje tokių buvo 42,0 proc. ir 34,7 proc.). Ne maža dalis (42,6 proc.) suaugusiųjų nurodė, kad papildomai nededa druskos į paruoštą maistą (Lietuvoje tokių buvo 43,8 proc.). Penktadalis (20 proc.) suaugusiųjų teigė, kad per paskutines 30 dienų kasdien rūkė tabako gaminius ir per paskutines 30 dienų vartojo alkoholinius gėrimus kartą per savaitę. (Lietuvoje tokių buvo 17,3 ir 22,0 proc.). 3,6 proc. suaugusiųjų nurodė, kad per paskutines 30 dienų bent kartą vartojo narkotines ar psichotropines medžiagas be gydytojo paskyrimo (Lietuvoje – 2,1 proc.).

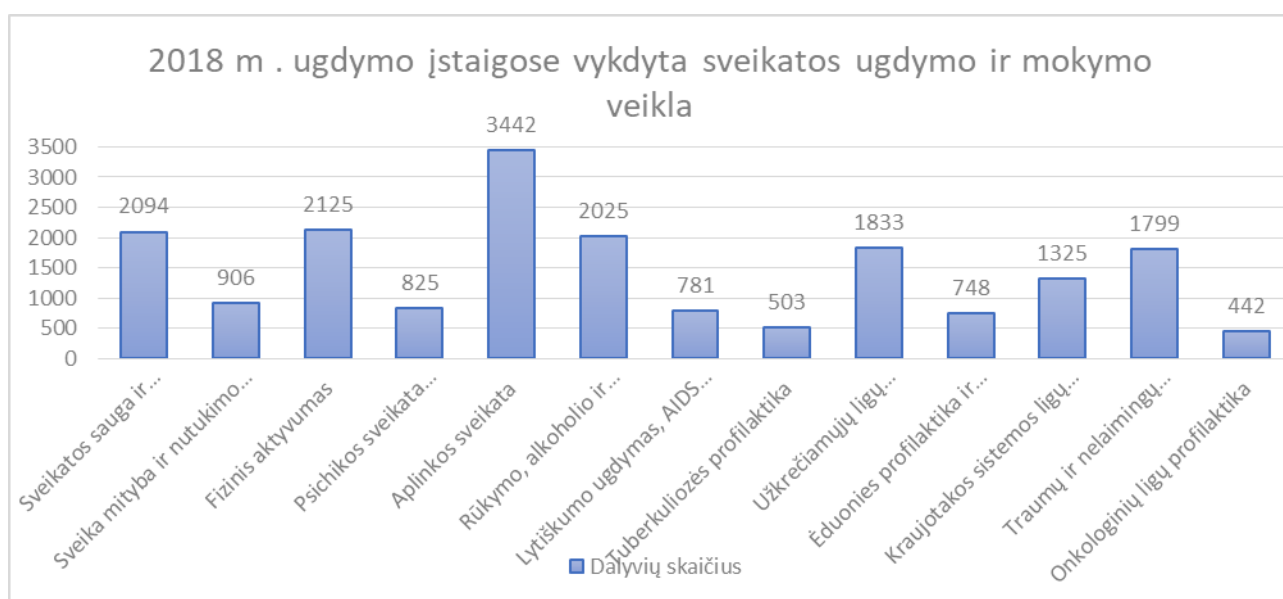
VII. MOKINIŲ VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪRA

7.1. Keturi visuomenės sveikatos specialistai visuomenės sveikatos priežiūrą vykdė 16-koje Varėnos rajono savivaldybės bendrojo lavinimo, ikimokyklinio ugdymo bei kitų steigėjų mokyklose. Visuomenės sveikatos specialisto, vykdančio sveikatos priežiūrą mokykloje darbo krūvis apibrėžiamas 2013 m. spalio 11 d. įsakymu Nr. V-932 „Dėl Valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijoms vykdyti reikalingų lėšų apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“(2017 m. gruodžio 19 d. įsakymo Nr. V-1459 redakcija) 9 punkte: **870 mokinių**, ugdomų ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, priskirtina vienam visuomenės sveikatos priežiūros specialistui miesto gyvenamosiose vietovėse; **420 mokinių**, ugdomų ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir

vidurinio ugdymo programas, priskirtina vienam visuomenės sveikatos specialistui kaimo vietovėse.

7.2. Atsižvelgiant į mokinių skaičių 1 pareigybei, visuomenės sveikatos specialistai veiklą vykdė keliose mokyklose: tik vienas specialistas (0,5 etato) aptarnavo 1 mokyklą, du specialistai – 4 ugdymo įstaigas ir vienas specialistas – 6 ugdymo įstaigas.

7.3. Svarbiausia visuomenės sveikatos specialisto mokykloje funkcija yra sveikatos ugdymas ir mokymas. 2018 m. visuomenės sveikatos specialistai organizavo sveikatinimo renginius (pranešimai, paskaitos, diskusijos, konkursai, viktorinos, akcijos), juose dalyvavo 18 848 dalyvis, buvo paruošti ir paviešinti 1208 stendai, plakatai, lankstinukai ir kt. Susisteminti duomenys apie 2018 m. ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose vykdytą sveikatos ugdymo ir mokymo veiklą pateikiami 2 pav.

2 pav. Dalyvavusių renginiuose asmenų pasiskirstymas pagal temas, 2018 m.

7.4. Visuomenės sveikatos specialistai mokyklose vykdė ir kitas teisės aktais numatytas funkcijas:

7.4.1. Visuomenės sveikatos specialistai pildė duomenis apie vaikų sveikatą (forma Nr. 027-1/a) vaikų sveikatos stebėsenos informacinėje sistemoje bei atliko duomenų analizę.

7.4.2. Visuomenės sveikatos specialistai vykdė užkrečiamųjų ligų epidemiologinę priežiūrą. Gavus tėvų sutikimą buvo atliekami vaikų higieninės švaros patikrinimai. 2018 metais užpildyta 140 higieninės švaros patikrinimo aktų. Patikrinimų metu fiksuoti 56 užsikrėtimo pedikulioze atvejai. Suteikta pagalba (metodinė pagalba, antiparazitinės priemonės) visiems užsikrėtusiems, jų šeimos nariams.

VIII. JAUNIMUI PALANKIŲ SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ TEIKIMAS

8.1. Ši veikla vykdoma Norvegų projekto „Jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų Varėnos rajono savivaldybėje prieinamumo ir kokybės gerinimas įdiegiant jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų teikimo modelį“ (Nr. NOR-LT11-SAM-01-K-03-007) tęstinumui užtikrinti.

8.2. Jaunimui palankias sveikatos priežiūros paslaugas teikia ir užtikrina jų kokybę Jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų koordinatorius (1 etatas) ir psichologas (0,25 etato):

8.2.1. Buvo organizuota 18 prevencinių renginių, kuruose dalyvavo 524 asmenys.

8.2.3. Buvo parengta ir pavišinta 51 elektroninis leidinys, vykdoma informacinių ekranų priežiūra, talpinama informaciją apie sveikatingumo renginius ir kitą jaunimui aktualią informaciją.

8.2.4. Jaunimo sveikatos portale buvo parengta ir pavišinta 40 naujienų apie sveikatingumo renginius ir kitą jaunimui aktualią informaciją.

8.2.5. Jauniems asmenims buvo suteiktos 125 (švietimo, socialinės apsaugos, policijos, kitų sektorių tarnybų nukreipimas) psichologo konsultacijos. Specialistams, tėvams suteikta 30 konsultacijų įvairiomis jaunimo sveikatos temomis. Atvejo vadyba taikyta 4 asmenims.

IX . PROJEKTINĖ VEIKLA

9.1. 2018 m. liepos 17 d. pasirašyta Europos sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto Nr. 08.4.2-ESFA-R-630 „Sveikos gyvensenos skatinimas Varėnos rajono savivaldybėje“ sutartis su Europos socialinio fondo agentūra. Projekto vertė – 199,0 tūkst. Eur. Iš savivaldybės biudžeto projektui bendrai finansuoti planuojama skirti 14,9 tūkst. Eur:

9.1.1. 2018 m. IV ketvirtyje padėtos įgyvendinti projekto „Sveikos gyvensenos skatinimas Varėnos rajono savivaldybėje“ veiklos: organizuoti informaciniai ir šviečiamieji renginiai, mokymai, seminarai. 2018 m. veiklose dalyvavo 170 asmenų, numatytas kriterijus pasiektas 100 proc. (3 lentelė).

9.1.2. numatomas visuomenės sveikatos Biuro infrastruktūros modernizavimas, investuojant į patalpų remontą, įrangos ir transporto priemonių įsigijimą (planuojama įrengti mokymams skirtą patalpą, sutvarkyti sanitarinius mazgus ir kt., įsigyti biuro veiklai reikalingą įrangą bei transporto priemonę). 2018 m. pradėtas pirkimas dėl patalpų paprastojo remonto darbų, pasirašyta sutartis dėl automobilio pirkimo.

9.2. Parengti ir įgyvendinti 5 Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos projektai, 1 visuomenės sveikatos stiprinimo fondo finansuojamas projektas. Informacija apie priemones, vykdytas projektų įgyvendinimo metu, pateikiama 3 lentelėje.

3 lentelė. Informacija apie priemones, vykdytas projektų įgyvendinimo metu, 2018 m.

Eil. Nr.	Programos pavadinimas	Projekte dalyvavusių asmenų skaičius	Projekto rezultatai
1.	Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos dantų ėduonies profilaktikos projektas „Sveiki mano dantukai“	Dalyvavo 105 vaikai	Teoriniai užsiėmimai (mokymai) – 6 Praktiniai užsiėmimai (mokymai) – 6 Išvykos į stomatologijos kabinetą – 2 Informacinė sklaida – 3 straipsniai (www.varenosvsb.lt).
2.	Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos projektas „Ankstyvosios intervencijos programos įgyvendinimas Varėnos rajono savivaldybėje“	Dalyvavo 25 asmenys	Mokymų skaičius – 2 Informacinė sklaida – 2 straipsniai (www.varenosvsb.lt www.facebook.com/varenosvsb).
3.	Visuomenės sveikatos stiprinimo fondo finansuojamas projektas „Varėnos rajono savivaldybės bendruomenių gebėjimų stiprinimas savižudybių prevencijos srityje „	Dalyvavo 150 asmenų	Mokymų skaičius – 6 Informacinė sklaida - 2 straipsniai (www.varenosvsb.lt , www.facebook.com/varenosvsb)
4.	Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos projektas „Pedikuliozės prevencija Varėnos rajone“	Dalyvavo 2531 vaikai / mokiniai	Higienos patikrinimų skaičius – 2531*2kartai. Užsiėmimų skaičius – 17 Informacijos sklaida – 2 straipsniai (www.varenosvsb.lt www.facebook.com/varenosvsb)
5.	Psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos programos projektas „Psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencija jaunimo aplinkoje“	Dalyvavo 115 asmenų	aplinkos paviršių dėl psichoaktyvių medžiagų aptikimo tyrimas 8 ugdymo įstaigose mokinių konferencija – 1 apvalaus stalo diskusija – 1
6.	Nr. 08.4.2-ESFA-R-630 „Sveikos gyvensenos skatinimas Varėnos rajono savivaldybėje“	Dalyvavo 170 asmenų	Mokymų skaičius – 2 Seminarų skaičius – 13 Informacijos sklaida – 4 straipsniai (www.varenosvsb.lt www.facebook.com/varenosvsb)

X. PRIVALOMOJO SVEIKATOS MOKYMO PASLAUGOS

10.1. Biuras vykdo privalomąjį pirmosios pagalbos mokymą, privalomąjį higienos įgūdžių mokymą, mokymus apie alkoholio ir narkotikų žalą žmogaus sveikatai. 2018 m. buvo organizuoti 172 privalomieji higienos įgūdžių mokymai (apmokyti 461 asmenys), 52 privalomieji pirmosios pagalbos mokymai (apmokyti 345 asmenys) ir 6 privalomieji mokymai apie alkoholio ir narkotikų žalą žmogaus sveikatai (apmokyta 17 asmenų). (5 lentelė).

5 lentelė. Privalomojo sveikatos mokymo veikla, 2018 m.

Veiklos vertinimo kriterijų faktinis įvykdymas			
Kriterijaus pavadinimas	Mokymų skaičius	Apmokytų asmenų skaičius	Savarankiškai pasirengusių atestuotų asmenų skaičius
Privalomieji higienos įgūdžių mokymai	72	461	
H10 (specialioji 10 val. programa)	15	75	
HBB (bendroji 2 val. programa)	32	320	
HB (bendroji 6 val. programa)	25	66	
Privalomieji pirmosios pagalbos mokymai	52	345	
PP (pagrindinė 8 val. programa)	34	188	
PT (pagrindinė 4 val. programa)	18	157	
Privalomieji mokymai apie alkoholio ir narkotikų žalą žmogaus sveikatai	4	6	
A1 (4 val. programa)	4	6	
Atestuoti asmenys savarankiškai pasirengę pagal privalomojo Higienos įgūdžių mokymo programas (H1-H10)	-	-	220
VISO	128	812	220

XI. BENDRADARBIAVIMAS

11.1. Nuolat bendradarbiaujame su Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centru, Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centru, Lietuvos sveikatos mokslų universitetu, Vilniaus universitetu, Higienos institutu, Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos, Alytaus departamento Varėnos skyriumi, Varėnos socialinių paslaugų centru, Varėnos PSPC, Varėnos rajono seniūnijomis, nevyriausybinėmis organizacijomis, Dzūkijos Nacionalinis parku ir kt.

XII. 2018 M. PARENGTOS BIURO VEIKLOS ATASKAITOS:

12.1. Varėnos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro 2018 m. veiklos ataskaita (pateikta Varėnos rajono savivaldybės tarybai 2019-02-19).

12.2 Varėnos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2018 metų ataskaita (patvirtinta Varėnos rajono savivaldybės Taryboje 2019-01-29).

12.3. Psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos programos „Psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencija jaunimo aplinkoje“ ataskaita (pateikta 2018-12-14 Varėnos rajono savivaldybės administracijai).

12.4. Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos projektų: „Sveiki mano dantukai“, „Pedikuliozės prevencija Varėnos rajone“, ataskaitos (pateikta 2018-12-14 Varėnos rajono savivaldybės administracijai).

12.5. 2018 m. valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų vykdymo vertinimo kriterijų ataskaita (pateikta 2019-01-09 Varėnos rajono savivaldybės administracijai).

12.6. Informacija apie jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų teikimą Varėnos rajono savivaldybėje 2018 m. (pateikta 2019-01-05 Varėnos rajono savivaldybės administracijai).

12.7. Sveikatos ugdymo ir mokymo 2018 m. ataskaita Nr. 41-1-sveikata (pateikta 2018-12-28 Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centrui).

12.8. 2018 m. personalo ataskaita Nr. 3 (SVEIKATA) (pateikta 2018-01-02 Higienos institutui).

12.9. 2018 m. Širdies ir kraujagyslių ligų rizikos grupės asmenų sveikatos stiprinimo programos vykdymo ataskaita (Pateikta 2018-01-09 Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centrui).

12.10. Finansų kontrolės būklės ataskaita (metinė).

12.11. Viešųjų pirkimų ataskaita (pateikta Viešųjų pirkimų tarnybai 2019-01-23.)

XIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

13.1. Problemos, su kuriomis susiduriama Biuro veikloje:

13.1.1. Kvalifikuotų specialistų trūkumas;

13.1.2. Transporto priemonės neturėjimas apsunkina visuomenės sveikatos biuro veiklos organizavimą;

13.1.3. Sudėtingos sveikatos ugdymo ir mokymo organizacinės sąlygos švietimo sistemoje. Artimiausios veiklos perspektyvos priklauso nuo valstybinės ir vietos politikos visuomenės sveikatos priežiūros srityje, gyventojų sveikatos rodiklių ir turimų finansinių bei žmogiškųjų išteklių.

13.2. Numatomos prioritėtinės veiklos sritys 2019 m.:

- vaikų ir jaunimo sveikatos išsaugojimas ir stiprinimas;

- bendruomenės sveikatos stiprinimas;
- neinfekcinių ir infekcinių susirgimų profilaktikos vykdymas, pirmenybę teikiant ligų ir traumų prevencijai, vėžinių susirgimų profilaktikai, širdies kraujagyslių susirgimų profilaktikai, didelę grėsmę bendruomenei turinčių infekcijų profilaktikai;
- alkoholio, tabako ir narkotikų vartojimo prevencija.

Direktorė

Astutė Žmuidinavičienė